

Науковий реферат статті Булах Т. М.

"Сфера торгівлі й ресторанного господарства у сільській місцевості України: стан, проблеми та перспективи розвитку"

Сільська соціальна інфраструктура є матеріальною та організаційною основою задоволення життєвих потреб населення. Проте незадовільні економічні та соціальні умови прискорюють вимирання села, розширюють зони суцільної незаселеності сільських територій, розпорошують та знижують рівень забезпеченості об'єктами соціальної інфраструктури. Для припинення негативних процесів у соціальній інфраструктурі села необхідно здійснити комплекс заходів щодо поліпшення обслуговування сільських жителів, опрацювати практичні шляхи збереження та відновлення матеріальної бази соціальної інфраструктури, зокрема торгівлі та ресторанного господарства.

Стаття присвячена дослідженню стану торгівлі та ресторанного господарства в сільській місцевості України та визначенню проблем їх розвитку. Проведено статистичний аналіз даних Державного комітету статистики, розраховано показники розвитку, проведено структурний аналіз та виявлено основні тенденції розвитку торгівлі та ресторанного господарства на селі.

Виявлено, що споживчий ринок сільської місцевості України відрізняється обмеженим асортиментом, поглибленою тенденцією щодо проблемності їх якості та відповідності стандартам продовольчої безпеки, низькою купівельною спроможністю сільських жителів, а також згортанням мережі підприємств – об'єктів роздрібної торгівлі.

Що ж стосується ресторанного господарства, то доведено, що зміна системи адміністративного управління призвела до перерозподілу прав і обов'язків регіональних адміністрацій та їх вертикальних взаємовідносин із центральними органами влади й підприємницькими структурами. Якщо раніше централізовано формувались плани розвитку мережі, забезпечення окремих контингентів працівників і учнів, то нині, після зупинки значної кількості промислових підприємств і передачі об'єктів соціальної інфраструктури в комунальну власність, питання забезпечення харчуванням вийшли з-під контролю як керівництва промислових підприємств, так і регіональних органів управління. Тому розвиток ресторанного господарства в нових умовах господарювання потребує модернізації системи управління як на загальнодержавному та регіональному рівнях, так і на рівні окремих підприємств і організацій.

Отже, використання нових підходів до управління розвитком торгівлі та ресторанного господарства, вдосконалення методів державного регулювання дасть змогу відновити та зміцнити інфраструктурний потенціал, оптимізувати фінансові потоки, поліпшити на цій основі рівень задоволення відповідних потреб сільського населення, підвищити роль галузей у забезпеченні комплексного соціального розвитку регіонів, створити передумови для залучення інвестицій.

Література: 1. Орлатий М. К. Проблеми розвитку основних галузей соціально-побутового призначення в сільській місцевості [Електронний ресурс] / М. К. Орлатий. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Nrzd/2011_1/14.pdf.
2. Україна в цифрах 2011 : стат. зб. – К. : ДП "ІАА", 2012. – 250 с.
3. Роздрібна торгівля України у 2000 – 2010 роках : стат. зб. – К., 2011. – 191 с.
4. Проблеми та перспективи розвитку сільських територій України (на прикладі Карпатського регіону) : науково-аналітична доповідь / [В. В. Борщевський, Х. М. Притула, В. Є. Крупін та ін.] ; Інститут регіональних досліджень. – Львів, 2011. – 60 с.
5. Соціальний розвиток України: сучасні трансформації та перспективи : монографія / С. І. Бандур, Т. А. Заяць, В. І. Куценко та ін. ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф., чл.-кор. НАН України Б. М. Данилишина. – 2-ге вид., доп. і перероб. – Черкаси : Брама-Україна, 2006. – 620 с.
6. Україна в цифрах 2010 : стат. зб. – К. : ДП "ІАА", 2011. – 250 с.
7. Лазоренко С. Незнищенна торгівля / С. Лазоренко, Н. Бакалова // Нова доба. – 2010. – Червень.
8. Куценко В. І. Соціальний вектор економічного розвитку : монографія / В. І. Куценко ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф., чл.-кор. НАН України Б. М. Данилишина. – К. : Наукова думка, 2010. – 735 с.

Інформація про автора

Булах Тетяна Миколаївна – канд. екон. наук, доцент кафедри міжнародного менеджменту та маркетингу Українського державного університету фінансів та міжнародної торгівлі (01042, Україна, м. Київ, вул. Чигоріна, 57, e-mail: rla79@list.ru).